

Vergaderjaar 2008–2009

29 435

Nota Ruimte

Nr. 235

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTE-
LIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 juni 2009

In het AO Uitvoering Nota Ruimte van dinsdag 2 juni 2009 heb ik u toegezegd schriftelijk binnen twee weken te zullen ingaan op een viertal onderwerpen.

Zuidplaspolder

Op 5 juni 2009 (kamerstuk 29 435, nr. 234) heb ik de Kamer schriftelijk geïnformeerd over het Ministerraadbesluit over toekenning van Nota Ruimte budget aan het project Zuidplaspolder. Hieronder ga ik nader in op het gelijk oplopen van de ontwikkeling van woningen en (ov-)infrastructuur. Hiervoor blijf ik specifiek aandacht vragen in de regio.

Voor de periode 2010–2020 is voor de Zuidplaspolder een programma van 7000 woningen, 110 ha bedrijventerrein, 200 ha nieuwe glastuinbouw en 400 ha groen vastgesteld. Voor dit ruimtelijk programma is een passend ontwerp infrastructuur ontwikkeld. Niet alles kan vanaf de start worden ontwikkeld, ook gezien de huidige conjuncturele situatie. De uitvoering van de gebiedsontwikkeling van de Zuidplas vindt derhalve gefaseerd plaats. Bij deze gefaseerde ontwikkeling laat de regio investeringen in bewegen en bouwen gelijk oplopen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het motto «eerst bewegen, dan bouwen». Daarmee wordt voorkomen dat het gebied pas bereikbaar wordt gemaakt, nadat de woningen al zijn gebouwd.

Voor wat betreft de programmering van de ruimtelijke ontwikkeling, de financiering en de kwaliteitsborging in de Zuidplas heeft de regio vanaf 1 januari 2009 de Regionale Ontwikkelingsorganisatie Zuidplas (ROZ) ingesteld. De ROZ betreft een Gemeenschappelijke Regeling van de Zuidplaspolder, de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland. Jaarlijks wordt door de ROZ bepaald hoeveel ontwikkelingsbijdrage ten behoeve van welke onderdelen hoofdplanstructuur (wegen, fietspaden en openbaar vervoer) beschikbaar wordt gesteld. Cruciaal in de

ontsluitingsstructuur is de aanpassing van het onderliggend wegennet in de vorm van een Parallelstructuur A12/Gouweknoop/Moordrechtboog. Daarom is deze financiering met voorrang geregeld door de vaststelling van een ontwikkelingsbijdrage via de ROZ, een provinciale bijdrage uit het Meerjarenprogramma Provinciale Infrastructuur (MPI) en een rijksbijdrage (van maximaal € 100 mln.) in kader van de Mobiliteits Aanpak.

Het woningbouwprogramma voor de periode 2010–2020 betreft voornamelijk woningbouw aan en nabij de bestaande kernen. Het gaat om woningen in een dorps of landelijk groen woonmilieu in de hierbij gebruikelijke dichtheden. Dit woningbouwprogramma is afgestemd met de Stadsregio Rotterdam en de regio Midden-Holland. Gelet op het karakter van de woningbouw in de Zuidplas, is er onvoldoende vervoersopbrengst voor het realiseren van nieuwe lijnen voor hoogwaardig openbaar vervoer. Wel wordt ingezet op het versterken en uitbreiden van bestaande buslijnen, de opening van een halte op de Rijn-Gouwe-lijn nabij de Gouweknoop en het realiseren van fietspaden.

Bij het verder concretiseren van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma door de ROZ wordt meer in precisie duidelijk hoe de plannen voor infrastructuur, inclusief openbaar vervoer, voor de Zuidplas worden gedekt. Het motto «eerst bewegen, dan bouwen» staat de regio daarbij scherp op het netvlies.

Ook bij andere projecten blijf ik sturen op het gelijk oplopen van woningbouw en (ov-)bereikbaarheid. Daarom zal (n.a.v. motie Vermeij-Cramer, 31 700 A, nr. 43) de relatie tussen openbaar vervoer en nieuwbouw ook specifiek worden opgenomen in het aangepaste MIRT-spielregelkader dat volgens planning in december 2009 naar de Kamer zal worden gestuurd.

Afdracht BTW-compensatiefonds

Artikel 2 lid 4 van de Wet op het BTW-compensatiefonds luidt: Het fonds wordt gevoed door voor ieder uitkeringsjaar bij wet een bedrag aan middelen van het Rijk ten behoeve van het fonds af te zonderen. Het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 1 januari 2003 in werking getreden. Bij *nieuwe* geldstromen richting de decentrale overheden (zoals bijvoorbeeld bij het Nota Ruimte budget) worden de bij het BCF declareerbare componenten uit de geldstroom geïdentificeerd. De btw uit deze geldstromen wordt vervolgens niet direct overgemaakt naar de decentrale overheden, maar wordt door het Rijk toegevoegd aan het BCF (dit gebeurt met alle nieuwe geldstromen, dus ook nieuwe specifieke uitkeringen).

In september 2004 is besloten tot een reservering van € 900 miljoen uit het Fonds Economische Structuurversterking (FES¹) ten behoeve van de uitvoering van de Nota Ruimte. In september 2006 heeft het kabinet hiervoor nog eens € 100 mln. extra beschikbaar gesteld. Uit deze totaal 1 miljard euro (het btw-deel) dient een bijdrage geleverd te worden aan het BCF. Deze middelen (circa € 48 mln.) zijn ex-ante «geblokkeerd» binnen het budget Nota Ruimte en zullen niet overgeboekt worden naar de eindontvangers.

Motie Neppérus (TK 2008–2009, 31 700 XI, nr. 59)

De motie Neppérus betreft de aanwijzing van Natura 2000-gebieden. Op 14 april 2009 heeft minister Verburg een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de stand van zaken Natura 2000 (31 700 XIV, nr. 142). Hierin is de motie Neppérus beantwoord. Het betreft de volgende passage: «Voor alle Natura 2000-gebieden worden beheerplannen opgesteld. In de beheerplannen worden de instandhoudingsdoelstellingen geconcretiseerd

¹ Het FES is op 21 december 1995 bij wet vastgesteld (FES-wet).

in omvang, ruimte en tijd, en worden maatregelen vastgesteld rekening houdend met belangen van sociale en economische aard. De beheerplannen geven duidelijkheid over hoe de doelen in samenhang met functies zoals agrarische ontwikkeling, infrastructuur en industrie kunnen worden gerealiseerd. Met de beheerplannen wordt duidelijk welke activiteiten en ontwikkelingen onverminderd door kunnen gaan, en aan welke activiteiten voorwaarden moeten worden gesteld. Dit geldt ook voor ontwikkelingen en inrichting in Nederland op bestemmingenniveau zoals verwoord in de motie Neppérus (TK 2008–2009, 31 700 XI, nr. 59). Op gebiedsniveau moet maatwerk worden geleverd en dit zal niet altijd een eenvoudige opgave zijn».

De minister van LNV heeft toegezegd om voor 1 juli 2009 de Kamer te informeren over mogelijke rek en ruimte in de Natuurbeschermingswet, met behoud van de natuurdoelstellingen. Deze brief zal tevens ingaan op de zorgen zoals verwoord in de motie van mevrouw Neppérus.

Verzoek om inzage in MKBA's van projecten

De heer Boelhouwer heeft mij gevraagd of het mogelijk is om inzicht te krijgen in de MKBA's van de projecten uit de Nota Ruimte budget procedure. In het AO van 2 juni 2009 heb ik al aangegeven dat ik voorstander ben van transparantie, maar dat ik nog zou nagaan of dit de financiële positie van de overheid niet onnodig verslechtert. Dit blijkt inderdaad het geval te zijn. De MKBA's van de projecten bevatten vertrouwelijke financiële informatie. Het zou de onderhandelingspositie van gemeenten schaden wanneer deze informatie openbaar wordt. Hierbij gaat het met name om:

- verwervingskosten van gronden;
- kosten voor aankoop van opstallen/bedrijfspannen;
- vrij op naam (v.o.n.) prijzen van woningen.

Wat de kosten betreft: vaak moeten aankopen nog gebeuren en het zou de onderhandelingspositie van de gemeente richting grondeigenaren schaden wanneer deze informatie openbaar wordt. Als in de grondexploitatie bijvoorbeeld staat dat de gemeente een bedrijfspan voor een bepaalde prijs denkt te kunnen verwerven, dan zal de fabriekseigenaar niet bereid zijn het pand voor minder te verkopen. Wat de v.o.n. betreft: v.o.n. prijzen zijn belangrijk omdat gemeenten op basis daarvan met projectontwikkelaars onderhandelen over onder andere de bijdragen aan boven-wijkse voorzieningen. Ook hier is het voor gemeenten onwenselijk om onderhandelingsruimte weggeven.

Om deze reden zal ik de MKBA's niet aan de Kamer toe sturen. Overigens worden de beoordelingen van de MKBA's door de planbureaus gezamenlijk gepubliceerd nadat de besluitvorming over bijdrage uit het Nota Ruimte budget voor alle projecten is afgerond.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer